



KOMISJA
EUROPEJSKA

WYSOKI PRZEDSTAWICIEL UNII
DO SPRAW ZAGRANICZNYCH I
POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA

Bruksela, dnia 16.10.2025 r.
JOIN(2025) 25 final

**WSPÓLNY KOMUNIKAT DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

**Globalna wizja klimatyczna i energetyczna UE: zapewnienie konkurencyjnej roli
Europy na rynkach światowych i przyspieszenie czystej transformacji**

1. WPROWADZENIE

Żyjemy w okresie dużego napięcia politycznego, zmieniających się sojuszy oraz ewoluujących norm dyplomatycznych. W świecie, który szybko ulega przekształceniom w wyniku zmiany klimatu i degradacji środowiska, zakłóceń w łańcuchach wartości oraz ostrej konkurencji globalnej, Europa i przemysł europejski stoją w obliczu wyzwań i wyborów egzystencjalnych dotyczących sposobów zrównoważonej transformacji na rynku światowym. Zasadnicze znaczenie dla sprostania tym wyzwaniom, przekonania innych państw do zwiększenia ich ambicji klimatycznych, wzmocnienia naszego bezpieczeństwa energetycznego i przyspieszenia nieodwracalnej globalnej czystej transformacji mają skuteczny multilateralizm i dyplomacja.

W oparciu o Pakt dla czystego przemysłu – nasz transformacyjny biznesplan dla Europy – w niniejszym wspólnym komunikacie Komisji Europejskiej i Wysokiego Przedstawiciela przedstawiono **wizję kształtowania globalnej czystej i odpornej transformacji. Jest to nasza międzynarodowa strategia mająca na celu zapewnienie Europie miejsca na światowych rynkach oraz stymulowanie zrównoważonych zmian, które jednocześnie wspierają nasze atuty przemysłowe i technologiczne.**

Czysta transformacja niesie za sobą wiele możliwości. Jest to szczególnie istotne, ponieważ UE jest zależna od importu paliw kopalnych i innych kluczowych zasobów. Aby dotrzymać kroku innym dużym mocarstwom, musimy zabezpieczyć i wzmocnić rolę Europy w zakresie globalnej czystej transformacji. Będzie to wymagało znacznych inwestycji, ale koszt zaniechania działań jest znacznie wyższy w obliczu rosnącego wpływu zmiany klimatu, zanieczyszczenia i utraty różnorodności biologicznej na gospodarkę, bezpieczeństwo, ludzi i zdrowie. Musimy nadać Paktowi dla czystego przemysłu wymiar globalny, wzmacniając istniejące partnerstwa i tworząc nowe, oparte na wzajemnych korzyściach.

Dobrze funkcjonujący system wielostronny i międzynarodowy porządek oparty na zasadach, którego centralnym elementem jest Organizacja Narodów Zjednoczonych, leżą w interesie Europy. Przesłanie UE do jej partnerów na całym świecie jest jasne: pracujemy nad osiągnięciem celów określonych w porozumieniu paryskim, jesteśmy wiarygodnym partnerem, który przestrzega zasad, i jesteśmy otwarci na współpracę.

Współpraca wielostronna działa. Minęło dziesięć lat od przyjęcia porozumienia paryskiego i widać, że przynosi ono rezultaty. W 2015 r. świat zmierzał w kierunku wzrostu globalnego ocieplenia do 3,7 °C do 2100 r. W obecnie obowiązujących politykach wyznaczono cel, jakim jest ograniczenie globalnego ocieplenia do 2,7 °C, a pełna realizacja wszystkich ustalonych na poziomie krajowym wkładów na 2030 r. i zobowiązań długoterminowych ograniczyłaby globalne ocieplenie do 2,1–2,3 °C⁽¹⁾. UE zmniejszyła swoje emisje o 37 % i obecnie odpowiada za jedynie 6 % globalnych emisji gazów cieplarnianych⁽²⁾ – co jest wartością proporcjonalną do jej udziału w światowej populacji. UE i jej państwa członkowskie są największym na świecie źródłem finansowania działań w dziedzinie klimatu. Kierując się nauką, wywiązujemy się z naszych zobowiązań i zamierzamy kontynuować te działania. Teraz inni muszą podjąć działania, zarówno w zakresie redukcji emisji, jak i zwiększenia finansowania.

(¹) [Ustalone na poziomie krajowym wkłady przewidziane w porozumieniu paryskim. Sprawozdanie podsumowujące przygotowane przez sekretariat | UNFCCC.](#)

(²) Chiny odpowiadają za 29 %, Stany Zjednoczone za 11 %, a Indie za 8 %. [Sprawozdanie EDGAR 2025, Wspólne Centrum Badawcze Komisji Europejskiej.](#)

Na COP28 niemal 200 państw, w tym UE, podjęło przełomowe wspólne zobowiązanie dotyczące czystej transformacji. Rządy zgodziły się na trzykrotne zwiększenie mocy wytwórczej energii ze źródeł odnawialnych na całym świecie i podwojenie tempa poprawy efektywności energetycznej do 2030 r. oraz na odejście od paliw kopalnych w systemach energetycznych w sposób sprawiedliwy, uporządkowany i uczciwy, aby do 2050 r. osiągnąć neutralność emisyjną. Międzynarodowa Agencja Energetyczna (MAE) prognozuje obecnie, że do 2030 r. moc wytwórcza energii ze źródeł odnawialnych na całym świecie wzrośnie 2,6-krotnie, co wynika z rekordowej liczby instalacji i zwiększenia konkurencyjności względem paliw kopalnych⁽³⁾. Aby osiągnąć te cele, nadal konieczne są jednak znaczące starania na rzecz zapewnienia efektywności energetycznej. Zaangażowanie i przywództwo Europy w wyznaczaniu tych celów podkreślają rolę skutecznego multilateralizmu i dyplomacji w przyspieszeniu globalnej czystej transformacji.

UE nadal będzie dostosowywać swoją dyplomację energetyczną i klimatyczną do nowej rzeczywistości. Nasze działania dyplomatyczne – prowadzone w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi UE w ramach podejścia „Drużyna Europy” – będą chronić podstawowe interesy UE, stymulować globalne działania w dziedzinie klimatu i środowiska, propagować przystosowanie się do zmiany klimatu oraz zapewniać bezpieczeństwo dostaw energii i dostęp do surowców. Nasza dyplomacja będzie również lepiej reagować na skutki, jakie europejska czysta transformacja nieuchronnie przyniesie naszym partnerom spoza Europy. Nadal będziemy wspierać partnerów w opracowywaniu ambitnych polityk klimatycznych i energetycznych, rozwijaniu mechanizmów ustalania opłat za emisję gazów cieplarnianych oraz propagowaniu norm sprawiedliwej transformacji. Będziemy również przeciwdziałać nowym fizycznym i hybrydowym zagrożeniom bezpieczeństwa infrastruktury krytycznej, potęgowanym przez kryzysy klimatyczny, środowiskowy i wodny, które zagrażają interesom zarówno Europy, jak i naszych partnerów.

Oto, co Europa oferuje światu: jesteśmy gotowi nadal budować koalicje i pogłębiać nasze partnerstwa, aby przyspieszyć globalną czystą transformację oraz stymulować zrównoważony i odporny wzrost gospodarczy na całym świecie – jako wiarygodny, perspektywiczny i godny zaufania partner.

2. W OBLICZU ZMIENIAJĄCEGO SIĘ ŚWIATA: WSPIERANIE GLOBALNYCH DZIAŁAŃ W DZIEDZINIE KLIMATU, BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO I CZYSTEGO PRZEMYSŁU

2.1. Świat w okresie transformacji

Nasza wizja opiera się na **kluczowych globalnych zmianach, które zaszły od czasu przyjęcia porozumienia paryskiego w 2015 r.** Wówczas globalna czysta transformacja była jedynie możliwością. Dziś stała się rzeczywistością. **Czyste inwestycje przewyższają finansowanie paliw kopalnych:** na każde 1 EUR zainwestowane w paliwa kopalne na całym świecie przypadają 2 EUR zainwestowane w czystą energię⁽⁴⁾. To, co kiedyś uznawano za koszt konieczny do zapewnienia utrzymania, dziś napędza konkurencyjność, odporność i dobrobyt. Malejące koszty technologii oraz zmieniające się kierunki inwestycji przekształcają

⁽³⁾ [MAE, „Renewables 2025” \[Odnawialne źródła energii w 2025 r.\]](#).

⁽⁴⁾ [MAE, „World Energy Investment 2025” \[Światowe inwestycje w energię w 2025 r.\]](#).

gospodarkę światową. Nie chodzi już o to, czy transformacja nastąpi, lecz o to, jak szybko, gdzie i kto na niej skorzysta.

Jednocześnie gospodarka światowa zaczęła oddzielać się od emisji – w 2023 r. emisje wzrosły jedynie o 0,8 %, podczas gdy gospodarka światowa wzrosła o 3 %. W UE w latach 1990–2023 PKB wzrósł o 68 %, natomiast emisje spadły w tym samym okresie o 37 %, co świadczy o dalszym oddzieleniu emisji od wzrostu gospodarczego⁽⁵⁾. Głównym czynnikiem decydującym o tym stanie rzeczy jest wzrost niskoemisyjnych źródeł wytwarzania energii elektrycznej.

Ograniczenie globalnego ocieplenia do 1,5 °C wymaga jednak głębszych, szybszych i trwalszych redukcji światowych emisji gazów cieplarnianych: 43 % do 2030 r. i 60 % do 2035 r. w porównaniu z poziomami z 2019 r., przed osiągnięciem zerowych emisji CO₂ netto do 2050 r.⁽⁶⁾ Wymaga to kontrolowanego i przyspieszonego **odchodzenia od paliw kopalnych**, znaczącego rozwoju **energii odnawialnej**, zwiększenia **efektywności energetycznej** we wszystkich sektorach, propagowania zasobooszczędności i gospodarki o obiegu zamkniętym oraz przyspieszenia wdrażania **technologii bezemisyjnych i niskoemisyjnych**. Niezbędne są również zdecydowane redukcje emisji innych niż CO₂, w szczególności metanu i fluorowanych gazów cieplarnianych, oraz dekarbonizacja kluczowych sektorów, w szczególności transportu i przemysłu.

⁽⁵⁾ COM(2024) 498 final: [Sprawozdanie z postępu prac na temat działań UE w dziedzinie klimatu za 2024 r.](#)

⁽⁶⁾ [Szóste sprawozdanie oceniające IPCC \(AR6\) – sprawozdanie podsumowujące dla decydentów.](#)

Globalna czysta transformacja przyspiesza – postępy poczynione od 2015 r.⁽⁷⁾

- Od 2015 r. **globalne emisje gazów cieplarnianych wzrosły o 8,5 %**, podczas gdy światowy realny PKB wzrósł o **40,9 %**.
- Od 2015 r. **moc wytwórcza energii ze źródeł odnawialnych na całym świecie wzrosła o 140 %**, z 1 849 GW do 4 443 GW w 2024 r.
- W 2024 r. na całym świecie dodano **582 GW nowych mocy wytwórczych energii ze źródeł odnawialnych**, co stanowi 80 % całkowitego wzrostu zapotrzebowania na energię elektryczną – **wzrost o 283 % w porównaniu z 2015 r.** (152 GW).
- **Produkcja energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych jest tańsza niż produkcja energii z paliw kopalnych**: w latach 2015–2024 łączne uśrednione koszty wytworzenia energii elektrycznej na całym świecie spadły o 68 % w przypadku fotowoltaiki, o 56 % w przypadku lądowej energii wiatrowej oraz o 49 % w przypadku morskiej energii wiatrowej⁽⁸⁾.
- Na całym świecie **trwa budowa 63 reaktorów jądrowych o łącznej mocy przekraczającej 70 gigawatów (GW)** – to jeden z najwyższych poziomów zaobserwowanych od 1990 r.
- W 2024 r. **globalne inwestycje w energię opartą na paliwach kopalnych wyniosły 1,0 bln EUR**, natomiast **inwestycje w czystą energię sięgnęły 2,0 bln EUR** – co oznacza stosunek **2:1 na korzyść czystej energii**. Inwestycje w czystą energię wzrosły o 78 % w porównaniu z 2015 r. (1,4 bln EUR w energię opartą na paliwach kopalnych w porównaniu z 1,1 bln EUR w czystą energię).
- Udział UE w tych inwestycjach w czystą energię wyniósł 19 %, czyli 334 mld EUR, co stanowi **łączny wzrost o 111 % od 2015 r.** (158 mld EUR).
- **Globalne zdolności produkcji czystych technologii energetycznych rosną w szybkim tempie**: w latach 2021–2023 zdolności produkcyjne modułów fotowoltaicznych wzrosły z nieco ponad 450 GW do 1,2 TW, turbin wiatrowych – ze 125 GW do 180 GW, pojazdów elektrycznych – z 10,5 do 22,2 miliona sztuk, baterii – z 1,1 TWh do 2,5 TWh, a w przypadku elektrolizerów zdolności te potrojiły się do poziomu 25 GW.
- W 2024 r. **liczba miejsc pracy w sektorze czystych technologii na świecie wyniosła 36,3 mln**, co oznacza **wzrost o 21 % w porównaniu z 2019 r.** (30 mln). W 2023 r. w UE powstało 100 000 nowych miejsc pracy w sektorze czystych technologii, co stanowi 4 % całkowitego wzrostu zatrudnienia.
- W 2025 r. 80 jurysdykcji posiadało **krajowe mechanizmy ustalania opłat za emisję gazów cieplarnianych** lub prowadziło prace nad ich wdrożeniem – to dwukrotnie więcej niż w 2015 r., gdy było ich 40.

Paliwa kopalne i ich producenci nadal kształtują geopolitykę i wytwarzają 80 % światowego zużycia energii pierwotnej. Od czasu kryzysu naftowego w latach 70. XX wieku niektórzy

(7) [IRENA, „Renewable Energy Statistics 2025”](#) [Dane statystyczne dotyczące energii odnawialnej za 2025 r.]; [MAE, „World Energy Investment 2025”](#) [Inwestycje w energię na świecie w 2025 r.]; [MAE, „World Energy Employment 2024”](#) [Zatrudnienie w sektorze energetycznym na świecie w 2024 r.]; [MAE, „Energy](#)

producenci paliw kopalnych, ostatnio Rosja, wielokrotnie wykorzystywali uzależnienie od paliw kopalnych jako narzędzie nacisku. Działa to jednak w obie strony: zależność ekonomiczna od eksportu paliw kopalnych sprawia, że Rosja i niektórzy inni producenci są podatni na zagrożenia. Możliwe jest alternatywne rozwiązanie: **niektórzy główni producenci, na przykład w regionie Zatoki Perskiej, decydują się na dostosowanie** i inwestowanie w odnawialną energię elektryczną oraz wodór odnawialny i jego pochodne. Chociaż paliwa kopalne nadal będą wykorzystywane w okresie transformacji, w przypadku gospodarek zależnych od importu lub eksportu tych surowców bezpiecznym wyborem w dłuższej perspektywie jest rozwój czystej i przystępnej cenowo energii.

Energia odnawialna i czyste technologie będą odgrywać coraz większą rolę jako czynniki napędzające wzrost gospodarczy. Przewiduje się, że do 2040 r. odnawialne źródła energii, energia jądrowa i inne formy czystej energii będą zapewniać 50 % dostaw energii na całym świecie. Oczekuje się, że wartość światowego rynku czystych technologii wzrośnie z 600 mld EUR w 2023 r. do ponad 2 bln EUR do 2035 r.

2.2. Ochrona i propagowanie europejskiego przemysłu

UE musi czerpać korzyści z tego wzrostu i w akcie w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie wyznaczyła cel 15 % światowej produkcji czystych technologii. UE ma potencjał umożliwiający eksport większej liczby rozwiązań w zakresie czystych technologii do państw poszukujących rozwiązań alternatywnych. Chociaż oczekuje się, że wartość unijnego rynku czystych technologii wzrośnie do 375 mld EUR w 2035 r., UE musi przyspieszyć działania, aby w pełni wykorzystać wzrost rynków czystych technologii – zarówno w Europie, jak i na świecie⁽⁹⁾.

UE stała się pionierem w dziedzinie badań naukowych i innowacji w zakresie energii odnawialnej i utrzymuje wiodącą pozycję w przemyśle dzięki rosnącemu popytowi wewnętrznemu i eksportowi. W 2023 r. państwa członkowskie przeznaczyły niemal 8,5 mld EUR na finansowanie realizacji priorytetów w zakresie badań naukowych i innowacji w ramach unii energetycznej, a dodatkowo ponad 2 mld EUR przeznaczono na odpowiednie projekty w ramach programu „Horyzont Europa”. Taki poziom finansowania plasuje UE na pozycji lidera wśród największych gospodarek pod względem wydatków publicznych na czyste technologie energetyczne⁽¹⁰⁾.

Zmienia się jednak sytuacja, jeśli chodzi o pozycję lidera w zakresie czystych technologii. W ostatnich latach dzięki zdecydowanej, długoterminowej polityce przemysłowej wspieranej przez dotowaną przez państwo nadwyżkę mocy produkcyjnych oraz dzięki ogromnej skali działania **Chiny przejęły znaczną część całych łańcuchów wartości i stały się światowym**

[Technology Perspectives 2024” \[Perspektywy rozwoju technologii energetycznych w 2024 r.\]](#); MAE, „[World Energy Outlook 2024” \[Sytuacja energetyczna na świecie w 2024 r.\]](#); MAE, „[Global Energy Review 2025” \[Przegląd sytuacji energetycznej na świecie w 2025 r.\]](#)”; wartości kursu wymiany EUR/USD w 2024 r.

⁽⁸⁾ 0,040 EUR/kWh w przypadku energii fotowoltaicznej, 0,031 EUR/kWh w przypadku lądowej energii wiatrowej i 0,073 EUR/kWh w przypadku morskiej energii wiatrowej w porównaniu z 0,067 EUR/kWh w przypadku węgla i 0,079 EUR/kWh w przypadku gazu; IRENA, „[Renewable Power Generation Costs 2024” \[Koszty wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w 2024 r.\]](#).

⁽⁹⁾ MAE, „[Energy Technology Perspectives 2024” \[Perspektywy rozwoju technologii energetycznych w 2024 r.\]](#).

⁽¹⁰⁾ Postępy w dziedzinie konkurencyjności w zakresie czystych technologii energetycznych (COM(2025) 74 final).

liderem w dziedzinie czystych technologii. W 2024 r. Chiny wyprodukowały ponad 70 % pojazdów elektrycznych na świecie, 80 % turbin wiatrowych i 90 % modułów fotowoltaicznych⁽¹¹⁾.

W latach 2015–2023 95 % wzrostu nakładów inwestycyjnych na czystą energię odnotowywano na rynkach zaawansowanych oraz w Chinach, **obecnie czysta transformacja rozprzestrzenia się na całym świecie.** W Afryce w okresie od czerwca 2024 r. do 2025 r. import paneli fotowoltaicznych wzrósł o 60 % i osiągnął 15 GW, przy czym każde z 25 państw importowało ponad 100 MW⁽¹²⁾. Rynek samochodów elektrycznych rozwija się dynamicznie, a sprzedaż w gospodarkach rozwijających się i wschodzących w Afryce, Azji i Ameryce Łacińskiej wzrosła w 2024 r. o 60 %⁽¹³⁾. Na przykład w Etiopii w 2024 r. 60 % nowych sprzedanych samochodów stanowiły pojazdy elektryczne o napędzie akumulatorowym, po tym jak państwo to wprowadziło zakaz importu pojazdów z silnikami spalinowymi wewnętrznego spalania⁽¹⁴⁾. W 2024 r. 65 % energii elektrycznej wytwarzanej w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach pochodziło z czystych źródeł⁽¹⁵⁾. Oczekuje się, że wartość światowego rynku akumulatorów podwoi się w ciągu najbliższych pięciu lat, a wartość rynku turbin wiatrowych rośnie o ponad 10 % rocznie. Te globalne zmiany dotyczą nie tylko działań w dziedzinie klimatu, lecz również zrównoważonego rozwoju – zastępowania kosztownego importu paliw kopalnych przystępną cenowo energią odnawialną.

To jednak nie wystarczy: transformacja ma już miejsce na całym świecie, jednak poza rynkami zaawansowanymi i Chinami jej tempo wciąż jest zbyt wolne. Europejskie zaangażowanie w dziedzinie energii i klimatu musi zachęcać państwa trzecie do podejmowania bardziej zdecydowanych działań, również poprzez przeciwdziałanie dominacji Chin w tym obszarze. Afryka ma do dyspozycji 60 % najlepszego światowego potencjału pod względem energii słonecznej, ale otrzymuje mniej niż 2 % inwestycji, a ponad 600 mln osób nie ma dostępu do energii elektrycznej⁽¹⁶⁾. Inwestycje w produkcję i wdrażanie nadal są hamowane przez rzeczywiste i postrzegane ryzyko, brak infrastruktury wspierającej i słabo rozwinięte rynki kapitałowe.

Poza unijnym Paktem dla czystego przemysłu, którego celem jest przekształcenie dekarbonizacji w siłę napędową wzrostu europejskiego przemysłu, UE nadal będzie identyfikować i oceniać zagrożenia dla swojego bezpieczeństwa gospodarczego oraz zarządzać nimi, co zostanie szczegółowo omówione w przyszłej doktrynie bezpieczeństwa gospodarczego.

⁽¹¹⁾ García-Herrero i Mu, „[China can decarbonise the world – but even that won't fix its overcapacity problem](#)” [Chiny mogą przyczynić się do dekarbonizacji świata – ale nawet to nie rozwiąże problemu nadwyżki mocy produkcyjnych], 24 września 2025 r., Brugel.

⁽¹²⁾ EMBER, „[The first evidence of a take-off in solar in Africa](#)” [Pierwsze oznaki przełomu w rozwoju fotowoltaiki w Afryce], 26 sierpnia 2025 r.

⁽¹³⁾ MAE, „[Global EV Outlook 2025](#)” [Globalne perspektywy dla pojazdów elektrycznych w 2025 r.].

⁽¹⁴⁾ Etiopskie Ministerstwo Gospodarki Wodnej i Energii i in., „[Ethiopian Energy Outlook 2025](#)” [Sytuacja energetyczna w Etiopii w 2025 r.], maj 2025 r.

⁽¹⁵⁾ EMBER, „[Latin America and Caribbean Region Overview](#)” [Przegląd sytuacji w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach], 26 sierpnia 2025 r.

⁽¹⁶⁾ MAE, „[World Energy Investment 2025](#)” [Inwestycje w energię na świecie w 2025 r.] i MAE, „[Africa Energy Outlook 2022](#)” [Sytuacja energetyczna w Afryce w 2022 r.].

2.3. UE czyni postępy w dekarbonizacji i czystej transformacji

W tym globalnym kontekście w interesie UE leży dalsza dekarbonizacja jej gospodarki i przemysłu, aby zdobyć sprawiedliwy udział w światowych rynkach czystych technologii i zapewnić konkurencyjność naszych przedsiębiorstw w dziedzinie czystych technologii na szczeblu globalnym. Europejskie przedsiębiorstwa i inwestorzy potrzebują przewidywalności i pewności, aby móc czerpać korzyści. **Pakt dla czystego przemysłu** – plan UE na rzecz konkurencyjności i dekarbonizacji – stanowi podstawę realizacji tego celu. Dzięki temu planowi pokonujemy główne przeszkody hamujące rozwój naszych przedsiębiorstw oraz wzmacniamy uzasadnienie biznesowe w dzisiejszym trudnym kontekście geopolitycznym. Poprawiamy dostęp do przystępnej cenowo energii, materiałów i zasobów, zwiększamy inwestycje publiczne i prywatne, rozwijamy rynki pionierskie, poprawiamy umiejętności i tworzymy wysokiej jakości miejsca pracy. UE odchodzi od kosztownej i niestabilnej gospodarki opartej na paliwach kopalnych.

Już teraz osiągamy rezultaty, które wzmacniają zarówno naszą gospodarkę, jak i nasze ambicje klimatyczne. UE jest na dobrej drodze do osiągnięcia swojego celu redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. – co najmniej 55 % redukcji emisji netto w porównaniu z 1990 r. – oraz osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r., zgodnie z **unijnym prawem o klimacie i Europejskim Zielonym Ładem**. W momencie gdy Europa wkracza w czwartą zimę od rozpoczęcia rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie, **plan REPowerEU** i plan działania na rzecz stopniowego uniezależnienia Europy od rosyjskiej energii przyspieszyły transformację UE w kierunku czystej energii, czemu dodatkowo sprzyjają dotkliwe sankcje UE wobec rosyjskiego sektora energetycznego. W rezultacie UE podjęła działania w celu dywersyfikacji dostawców, pogłębienia stosunków handlowych, zwiększenia wykorzystania energii odnawialnej i efektywności energetycznej oraz oszczędzania energii. W przyszłości proponowana zmiana prawa o klimacie przewidująca cel redukcji emisji na 2040 r. zapewni większą przewidywalność i stabilność oraz będzie stymulować inwestycje w czystą transformację UE.

W 2024 r. odnawialne źródła energii wygenerowały 47 % energii elektrycznej w UE, a zużycie energii końcowej w latach 2021–2023 spadło o 5,7 %⁽¹⁷⁾. W latach 2021–2023 unijni konsumenci energii elektrycznej zaoszczędzili 100 mld EUR dzięki energii elektrycznej wytwarzanej przez nowe moduły fotowoltaiczne i instalacje wiatrowe⁽¹⁸⁾. Elektrownie jądrowe w UE osiągają obecnie wysoki wskaźnik średniego wykorzystania mocy na poziomie ponad 80 %, co przyczynia się do realizacji celów w zakresie podstawowych dostaw energii i dekarbonizacji, a zarazem stanowi istotny element konkurencyjności przemysłu i bezpieczeństwa dostaw w niektórych państwach członkowskich. Choć ceny energii w UE pod wpływem importowanych paliw kopalnych utrzymują się na wysokim poziomie w porównaniu z okresem sprzed rozpoczęcia wykorzystywania przez Rosję eksportu energii jako narzędzia nacisku w 2021 r., to stopniowo – choć nie bez wysiłku – udaje nam się je obniżać zarówno dla konsumentów, jak i dla przemysłu, przez przechodzenie na odnawialne i czyste źródła energii oraz odkrywanie innych źródeł czystej energii; działania te kontynuujemy w ramach **Planu działania na rzecz przystępnej cenowo energii**.

UE pokazała, że **nasz model dekarbonizacji jest również modelem wzrostu gospodarczego**. **Unijny system handlu uprawnieniami do emisji (ETS)** stworzył silne zachęty finansowe do

⁽¹⁷⁾ Eurostat (zbiór danych [nrg_ind_eff](#)).

⁽¹⁸⁾ MAE, „Renewable Energy Market Update – June 2023” [Aktualne informacje na temat rynku energii ze źródeł odnawialnych – czerwiec 2023 r.].

transformacji i przyczynił się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych z sektora energetycznego i przemysłu o niemal 50 % w okresie od 2005 r. – czyli od momentu jego uruchomienia – do 2023 r., przy jednoczesnym dalszym wzroście gospodarczym UE. W przyszłości mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ (CBAM) zapobiegnie ucieczce emisji. W 2025 r. inwestycje w czystą energię wzrosły do 335 mld EUR, tworząc 1,8 mln nowych miejsc pracy⁽¹⁹⁾. **Przemysł UE zwiększa swoje zdolności produkcji w zakresie czystych technologii i powiązane inwestycje.** UE jest obecnie eksporterem netto technologii neutralnych emisyjnie, takich jak energia wodna, energia słoneczna termiczna i technologie sieci. W 2024 r. wartość unijnego eksportu technologii energii wodnej osiągnęła niemal 300 mln EUR. W tym samym roku wartość eksportu przez UE elementów sieci wyniosła ponad 6,5 mld EUR⁽²⁰⁾. Jednocześnie UE uruchomiła 60 projektów strategicznych w ramach europejskiego aktu w sprawie surowców krytycznych, z których 13 realizowanych jest poza UE; zwiększają one zdolności UE w zakresie wydobywania, przetwarzania i recyklingu surowców krytycznych niezbędnych do zapewnienia czystej i cyfrowej transformacji, zgodnie z planowanym **aktem w sprawie gospodarki o obiegu zamkniętym**. Komisja przedstawi również **strategię dotyczącą biogospodarki**.

Kluczowe znaczenie dla przyspieszenia czystej transformacji przemysłowej i gospodarczej w Europie ma **transformacja cyfrowa**. Narzędzia cyfrowe, w tym sztuczna inteligencja, cyfrowe bliźniaki i łańcuch bloków, mogą zwiększyć efektywność energetyczną i zasobooszczędność, umożliwiać zarządzanie optymalizacją sieci, ograniczyć ilość odpadów i poprawić obieg zamknięty. Przez włączenie tych cyfrowych innowacji w ramy globalnych partnerstw UE może przyspieszyć czystą transformację, a zarazem wzmocnić konkurencyjność, przejrzystość oraz odpowiedzialność środowiskową na całym świecie.

Nowy **Pakt dla czystego przemysłu** nabiera tempa. Środki takie jak zwiększenie zdolności do ponoszenia ryzyka w ramach InvestEU, nowe ramy pomocy państwa na potrzeby Paktu dla czystego przemysłu oraz wnioski w sprawie Europejskiego Funduszu Konkurencyjności wzmocniają i lepiej dostosowują wykorzystanie zarówno unijnych, jak i krajowych zasobów w celu pozyskiwania finansowania prywatnego i ograniczania związanego z nim ryzyka. Wraz z aktem w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie środki te wesprą czystą transformację, ożywią produkcję i wdrażanie technologii neutralnych emisyjnie w UE, stworzą **rynki pionierskie** czystych produktów i zdywersyfikują nasze łańcuchy dostaw.

W ramach Planu działania dla przemysłu motoryzacyjnego UE przedstawi wkrótce **akt w sprawie przyspieszenia rozwoju przemysłu**, mający na celu stworzenie rynków pionierskich produktów czystych technologii oraz wprowadzenie **oznaczeń niskoemisyjności** dla produktów energochłonnych, a także **pakiet „Booster branży baterii”** w celu wspierania unijnego ekosystemu baterii.

Europa, która zmierza w kierunku czystej transformacji i dąży do wzmocnienia konkurencyjności przemysłu, musi również zadbać o wiarygodny stan cyberbezpieczeństwa na przyszłość i wzmocnić rolę UE w stymulowaniu zdecydowanej polityki przystosowania się do zmiany klimatu w Europie i na arenie międzynarodowej. Niezależnie od tego, czy chodzi o topniejącą Arktykę, gdzie otwierają się nowe szlaki morskie, wysokie temperatury w Sahelu,

⁽¹⁹⁾ MAE, „World Energy Investment 2025” [Inwestycje w energię na świecie w 2025 r.] i IRENA, „Renewable energy and jobs: Annual review 2025” [Energia ze źródeł odnawialnych i miejsca pracy: roczny przegląd w 2025 r.].

⁽²⁰⁾ Eurostat (COMEXT DS-059341, 2024).

gdzie nieuczciwe mocarstwa wykorzystują niestabilne społeczeństwa i wznecają konflikty dla własnych korzyści, czy też o ekstremalne zjawiska pogodowe, które sięgają spustoszenie w naszej społeczności i infrastrukturze wojskowej – niezbędne jest lepsze integrowanie powiązań między klimatem, pokojem a bezpieczeństwem w zewnętrznej polityce UE, w tym w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO) oraz w ramach współpracy i partnerstw międzynarodowych. Zmiana klimatu oraz dostępność nowych technologii w zakresie gotowości i technologii energetycznych zmieniają sposób funkcjonowania naszego społeczeństwa i sił zbrojnych oraz sposób, w jaki wzmacniają one odporność swojej infrastruktury. Niezwykła kolejność cykli innowacji w Ukrainie, prowadząca do nowoczesnych rozwiązań wojskowych i zwiększonej odporności, stanowi tego doskonały przykład. Dostęp do energii na miejscu ze względów bezpieczeństwa i gospodarki ma zasadnicze znaczenie. Ponadto, mając na uwadze rosnące znaczenie technologii podwójnego zastosowania, konieczne jest, aby UE zarządzała wzajemnymi zależnościami między swoimi wymogami dotyczącymi bezpieczeństwa a celami w zakresie czystej transformacji oraz, w stosownych przypadkach, wykorzystywała związane z tym możliwości.

Podsumowując, UE dekarbonizuje swoją gospodarkę krajową, dąży do sprawiedliwej transformacji i wspiera globalną transformację przez inwestowanie w badania naukowe i eksport czystych technologii. Działania te w pełni odzwierciedlają zarówno wewnętrzny, jak i zewnętrzny wymiar Europejskiego Zielonego Ładu oraz Paktu dla czystego przemysłu, których celem jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do połowy stulecia przy jednoczesnej modernizacji naszych gospodarek. Jest to ściśle powiązane z naszą zdolnością do współpracy z partnerami na całym świecie z myślą o wspieraniu ich działań na rzecz czystej transformacji.

3. WSPÓŁPRACA STRATEGICZNA Z PARTNERAMI GLOBALNYMI

Jak określono w Pakcie dla czystego przemysłu, UE przyjmuje strategiczne podejście do wzajemnie korzystnej współpracy w dziedzinie energii i klimatu oraz koncentruje się na dyplomacji, współpracy technicznej i regulacyjnej oraz aspektach ekonomicznych i podejmuje wspólne działania z państwami członkowskimi na szczeblu krajowym. Będziemy dążyć do pogłębienia naszych partnerstw dwustronnych i opierać się na wielostronnych sojuszach, aby wspierać sprawiedliwą i odporną globalną transformację opartą na gospodarce o obiegu zamkniętym.

3.1. Tworzenie wzajemnie korzystnych partnerstw gospodarczych na rzecz dostatniej przyszłości

Wspieranie czystych partnerstw gospodarczych jest centralnym elementem zewnętrznego wymiaru Paktu dla czystego przemysłu. Przez wykorzystywanie umów handlowych lub umów o ułatwieniach w zrównoważonych inwestycjach (SIFA), czystych partnerstw handlowo-inwestycyjnych lub dostosowanych do potrzeb protokołów ustaleń – zwłaszcza w zakresie zrównoważonych łańcuchów wartości lub współpracy między przedsiębiorstwami – partnerstwa te mają na celu wspieranie wzajemnie korzystnych rozwiązań, pobudzanie współpracy i integrację łańcuchów dostaw z myślą o dalszym wspieraniu transformacji w skali globalnej.

Jak już zostało to wdrożone w ramach umów handlowych UE, Unia Europejska zmobilizuje istniejące i przyszłe czyste partnerstwa gospodarcze, aby zachęcić naszych partnerów do opracowywania wiarygodnych i możliwych do realizacji sposobów osiągania celów porozumienia paryskiego, w tym za pośrednictwem ich ustalonych na poziomie krajowym wkładów.

UE będzie propagować projekty inwestycyjne we współpracy z przedsiębiorstwami i instytucjami finansowymi z Europy i krajów partnerskich. Przyjmując podejście „Drużyna Europy”, UE wykorzysta swoją sieć dyplomatyczną, istniejące struktury wspierające oraz platformy i narzędzia służące kojarzeniu przedsiębiorstw, jak również zorganizuje **fora biznesowe na rzecz czystej transformacji**, a także **misje promowania przedsiębiorstw i handlu na wysokim szczeblu**. Celem jest zachęcanie do stosowania i wdrażania czystych technologii UE oraz zapewnienie, aby finansowane przez UE inwestycje i projekty w krajach partnerskich były zgodne z interesami UE. UE będzie również analizować możliwości udzielania wsparcia w zakresie kredytów eksportowych dla czystych technologii UE. W szczególności w ramach strategii Global Gateway UE będzie wspierać w krajach partnerskich finansowanie i realizację **dużych projektów sztandarowych**, takich jak elektrownie wykorzystujące odnawialne źródła energii, zakłady produkcji czystych technologii oraz badania i rozwój, które łączą unijne i lokalne przedsiębiorstwa, instytucje finansowe, środowisko akademickie oraz organizatorów kształcenia i szkolenia. W celu ukierunkowania tych projektów i zwiększenia ich skali powołana zostanie **Rada Biznesu ds. Zewnętrznej Czystej Transformacji UE**, która będzie doradzać Komisji w sprawie priorytetów inwestycyjnych w dziedzinie czystych technologii w krajach partnerskich w oparciu o potrzeby operacyjne. **Specjalny koordynator UE ds. globalnej czystej transformacji** będzie koordynował to działanie, współpracując z przedsiębiorstwami i wspierając podejście „Drużyna Europy”.

Ważnym czynnikiem napędzającym zrównoważony wzrost zarówno w UE, jak i w krajach partnerskich, są umowy handlowe, zwłaszcza w kontekście zobowiązań do wdrożenia Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) i porozumienia paryskiego. UE ma już największą sieć **umów o wolnym handlu (FTA)** na świecie, obejmującą 76 państw i 44 % całego unijnego handlu towarami, a także kontynuuje negocjacje z kilkoma partnerami⁽²¹⁾. Unijne umowy o wolnym handlu zawierają rozdziały dotyczące energii, surowców, współpracy regulacyjnej, handlu i zrównoważonego rozwoju. Przyczyniają się one do ułatwienia handlu i inwestycji w łańcuchy wartości czystej energii oraz zapewniają niezakłócony dostęp do surowców krytycznych, a jednocześnie wspierają czyste i wydajniejsze metody produkcji oraz możliwości dostępu do rynku dla towarów związanych z przemysłem ekologicznym i dla usług ekologicznych. Kluczowym czynnikiem umożliwiającym rozwój czystego handlu będzie transformacja cyfrowa, wspierająca kształtowanie polityki opartej na danych, interoperacyjność transgraniczną i cyfrowe paszporty produktów w celu monitorowania wyników w zakresie zasobów i emisji. Jednocześnie rozpoczęliśmy negocjacje w sprawie nowych **czystych partnerstw handlowo-inwestycyjnych**, aby zapewnić szybsze, bardziej elastyczne i dopasowane wsparcie odpowiadające potrzebom UE i jej partnerów. Pierwsze takie partnerstwo jest obecnie przedmiotem negocjacji z Republiką Południowej Afryki.

W ciągu ostatnich czterech lat UE podpisała na całym świecie ponad 40 dwustronnych partnerstw na rzecz czystej transformacji, które uzupełniają podobne inicjatywy podejmowane przez nasze państwa członkowskie. Będziemy realizować te partnerstwa w ściślejszej koordynacji między UE a państwami członkowskimi. UE nadal będzie również zachęcać do odchodzenia od węgla na całym świecie, a także propagować rozwój niskoemisyjny i odporny na zmiany klimatu poprzez inicjatywy takie jak **partnerstwa na rzecz sprawiedliwej**

⁽²¹⁾ UE zakończyła niedawno negocjacje w sprawie nowych umów o wolnym handlu z Mercosurem, Meksykiem i Indonezją. Trwają również inne negocjacje w sprawie umów o wolnym handlu z Australią, Indiami, Malezją, Filipinami, Tajlandią i Zjednoczonymi Emiratami Arabskimi.

transformacji energetycznej. Unijna platforma ds. energii i surowców będzie również kluczowym narzędziem łączącym politykę i biznes, jako wsparcie współpracy w zakresie surowców, wodoru, baterii oraz innych sektorów czystej energii.

3.2. Wzmacnianie multilateralizmu i sojuszy w celu realizacji naszych globalnych zobowiązań

UE będzie dążyć do utrzymania politycznego tempa globalnej czystej transformacji na każdym szczeblu. Kluczowym aspektem tego procesu jest nasze **niezachwiane zaangażowanie na rzecz multilateralizmu** i międzynarodowego porządku opartego na zasadach, a także wsparcie na rzecz wzmocnionych struktur instytucjonalnych, które będą lepiej przystosowane do reagowania na nowe realia. W opinii doradczej Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości potwierdzono niedawno zobowiązania państw do współpracy oraz podejmowania wspólnych i ambitnych działań w dziedzinie klimatu i ochrony środowiska.

Porozumienie paryskie obecnie funkcjonuje już w pełni, a wielostronne działania w dziedzinie klimatu przyniosły wyraźne efekty. Wciąż istnieją jednak luki między wspólną ambicją a konkretnym wdrażaniem. UE nadal będzie współpracować na gruncie **Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC)** z sojusznikami i partnerami oraz za pośrednictwem **wielostronnych i dwustronnych** forów oraz inicjatyw w celu wdrożenia wyników pierwszego globalnego przeglądu w ramach porozumienia paryskiego oraz ustanowienia i wdrożenia ambitnych planów działania w dziedzinie klimatu. UE będzie również wspierać działania mające na celu zwiększenie skuteczności wielostronnego procesu klimatycznego, dążąc do osiągnięcia postępów w realizacji globalnych celów klimatycznych.

UE będzie zmierzać do osiągnięcia tych celów w ramach **G-7 i G-20** oraz nadal opowiadać się za uporządkowanym i sprawiedliwym odejściem od paliw kopalnych, przy wsparciu **Międzynarodowej Agencji Energetycznej (MAE)** i **Międzynarodowej Agencji Energii Odnawialnej (IRENA)**. Za pośrednictwem **Światowego Forum ds. Transformacji Energetycznej**, które skupia przywódców politycznych i biznesowych, UE będzie kontynuować działania na rzecz przyspieszenia współpracy z krajami partnerskimi w celu trzykrotnego zwiększenia mocy wytwórczej energii ze źródeł odnawialnych na całym świecie oraz podwojenia tempa poprawy efektywności energetycznej do 2030 r. Dalsze działania informacyjne obejmują współpracę z partnerami w zakresie działań w dziedzinie klimatu związanych z handlem w ramach **WTO**, zaangażowanie się w działania **koalicji ministrów handlu na rzecz klimatu** oraz aktywny udział w fakultatywnej inicjatywie dotyczącej reformy dopłat do paliw kopalnych oraz w działaniu na rzecz przejrzystości w ramach „koalicji chętnych” OECD.

UE będzie pracować nad przyspieszeniem wdrażania technologii bezemisyjnych i niskoemisyjnych w gałęziach przemysłu i sektorach, z których emisje trudno zredukować, w tym w ramach **G-7, klubu klimatycznego, integracyjnego forum OECD w sprawie podejść do łagodzenia zmiany klimatu** oraz w ramach **forum ministerialnego dotyczącego czystej energii i inicjatywy „Mission Innovation”**. UE będzie dążyć do dekarbonizacji transportu międzynarodowego w ramach **Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego i Międzynarodowej Organizacji Morskiej**, w tym przez wspieranie jej ram neutralności emisyjnej, oraz będzie aktywnie propagować globalną inicjatywę na rzecz paliw odnawialnych i niskoemisyjnych w transporcie morskim i lotniczym. Będziemy również kontynuować działania na rzecz rozwiązania problemu emisji innych niż CO₂, w tym przez współprzewodniczenie **globalnemu zobowiązaniu dotyczącemu metanu** i wdrażanie **Protokołu montrealskiego** w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową.

Jednocześnie UE będzie kontynuować prace na rzecz realizacji innych umów wielostronnych w celu rozwiązania problemu utraty różnorodności biologicznej, pustynnienia i zanieczyszczenia w sposób zintegrowany oraz w celu wspierania działań w kwestiach przekrojowych za pośrednictwem wielostronnych inicjatyw w zakresie ochrony środowiska, takich jak woda i lasy, a także będzie propagować **usługi ekosystemowe i rozwiązania oparte na zasobach przyrody**.

Postępy w zakresie czystej transformacji, przystosowania się do zmiany klimatu i budowania odporności w krajach partnerskich pomagają zmniejszyć koszty związane z brakiem bezpieczeństwa. Jest to kluczowy element podejścia UE. UE jest zdecydowana zintensyfikować działania mające na celu wyeliminowanie powiązania między **zmianą klimatu, degradacją środowiska oraz bezpieczeństwem i odpornością** przez zaangażowanie na szczeblu wielostronnym (ONZ i NATO) i dwustronnym (za pośrednictwem partnerstw w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony oraz dialogów na temat bezpieczeństwa i obrony) i będzie realizować działania określone we **wspólnym komunikacie z 2023 r. w sprawie powiązania między klimatem a bezpieczeństwem**. UE będzie również współpracować z partnerami w celu wyeliminowania ryzyka dla bezpieczeństwa i ryzyka środowiskowego stwarzanego przez statki niespełniające norm, a także w celu zajęcia się ryzykownymi praktykami nawigacyjnymi.

UE będzie kontynuować współpracę z globalnymi i regionalnymi sojuszami na rzecz realizacji celów klimatycznych i przemysłowych. Nadal będziemy wspierać sojusze międzyrządowe i wielostronne sojusze zawierane z myślą o osiągnięciu długoterminowych celów w zakresie transformacji energetycznej, takie jak **Międzynarodowy Sojusz Solarny, Światowy Sojusz na rzecz Morskiej Energii Wiatrowej, Sojusz na rzecz Odejścia od Ropy Naftowej i Gazu** oraz sojusz **Powering Past Coal Alliance**.

3.3. Współpraca polityczna i regulacyjna

Współpraca regulacyjna i polityczna ma zasadnicze znaczenie dla wspierania krajów partnerskich w opracowywaniu i wdrażaniu skutecznej polityki klimatycznej, energetycznej i przemysłowej. UE przyjmuje systemowe podejście do współpracy z krajami partnerskimi, obejmujące transformację przemysłową, transformację energetyczną, redukcję emisji i ograniczenie zanieczyszczenia, przystosowanie się i odporność oraz bezpieczeństwo jądrowe, uzupełniane przez badania naukowe i innowacje, transformację cyfrową oraz zrównoważone finansowanie.

Aby propagować to podejście, UE stymuluje wymiany w dziedzinie polityki, regulacji i wiedzy oraz zapewnia pomoc techniczną w ramach dwustronnych **dialogów wysokiego szczebla w dziedzinie energii i klimatu**, a także mobilizuje wiedzę fachową sektora publicznego UE w celu wspierania procesów reform na całym świecie. Będziemy utrzymywać współpracę z innymi partnerami w celu zapewnienia skoordynowanych ram regulacyjnych, w tym za pośrednictwem **zielonych sojuszy** (z Japonią, Kanadą, Norwegią) i **zielonych partnerstw** (z Republiką Korei, Marokiem) wraz z ich wspólnymi planami działania, a także poprzez inne inicjatywy sektorowe. Będziemy również nadal współpracować z władzami szczebla niższego niż krajowy w ramach **Światowego Porozumienia Burmistrzów w sprawie Klimatu i Energii** w celu realizacji konkretnych projektów i wymiany najlepszych praktyk.

Centralnym elementem zestawu narzędzi polityki klimatycznej UE jest **ustalenie opłat za emisję gazów cieplarnianych**. Jest to jeden z najbardziej opłacalnych sposobów ograniczania emisji, propagowania innowacji i generowania dochodów w celu sfinansowania transformacji.

Niedawne przyjęcie i rozszerzenie polityki ustalania opłat za emisję gazów cieplarnianych przez duże gospodarki, takie jak Chiny, Japonia i Brazylia, potwierdza, że polityka ta ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia globalnych celów klimatycznych²². Biorąc pod uwagę znaczny potencjał, jaki niosą za sobą mechanizmy ustalania opłat za emisję gazów cieplarnianych, **grupa zadaniowa** Komisji Europejskiej ds. ustalania opłat za emisję gazów cieplarnianych wspiera inne państwa w opracowywaniu solidnych polityk i zapewnianiu wysokiego poziomu integralności środowiskowej międzynarodowych rynków uprawnień do emisji dwutlenku węgla. UE nadal będzie wspierać wymianę wiedzy w tej dziedzinie za pośrednictwem protokołów ustaleń dotyczących systemów handlu emisjami oraz kierować **Forum Florenckim** w przypadku kluczowych jurysdykcji objętych programami handlu emisjami. Ponadto CBAM zapewnia przejrzysty, oparty na zasadach sygnał cenowy dotyczący emisji dwutlenku węgla w odniesieniu do przywozu na rynek UE: zapobiega ucieczce emisji, a tym samym także zachęca do dekarbonizacji poza Europą.

UE będzie również kontynuować aktywną współpracę z krajami partnerskimi, aby zapewnić większą spójność między wewnętrznymi i zewnętrznymi politykami UE. Będziemy stosować szczegółowe podejście do oceny potencjalnych transgranicznych skutków nowych przepisów UE. Będziemy opierać się na sukcesach strategii Global Gateway. Przez wspólne tworzenie wzajemnie korzystnych partnerstw będziemy wsłuchiwać się w potrzeby tych krajów, w tym w obszarze dekarbonizacji (zob. pkt 3.5 poniżej). CBAM stopniowo wchodzi w życie, a my zamierzamy zmaksymalizować wkład Instrumentu „Globalny wymiar Europy” w zaspokajanie potrzeb krajów rozwijających się w zakresie dekarbonizacji i przystosowania się do zmiany klimatu, zgodnie z celem dotyczącym wydatków na rzecz klimatu i środowiska na poziomie 30 % w ramach tego instrumentu. Pomogłoby to rozwiązać obawy dotyczące przepisów UE, a także wzmocnić partnerstwa i wesprzeć szersze reformy regulacyjne. W tym celu wykorzystamy również wiedzę fachową państw członkowskich UE, a także zagwarantujemy ukierunkowane wykorzystanie **instrumentu pomocy technicznej i wymiany informacji (TAIEX)** do celów czystej transformacji.

Współpraca międzynarodowa w zakresie **normalizacji** zrównoważonych i zasobooszczędnych technologii stanowi również kluczowy element prac na rzecz propagowania dobrze prosperującego światowego rynku czystych technologii, przy jednoczesnym uruchomieniu inwestycji i obniżeniu kosztów. W tym celu UE będzie stale aktywnie angażować się w prace odpowiednich **międzynarodowych organizacji normalizacyjnych**. Przyczyni się to do rozwoju rynków pionierskich czystych produktów i technologii na całym świecie i stworzy przedsiębiorstwom z UE możliwości eksportowe i inwestycyjne oraz zwiększy możliwości dostępu krajów partnerskich do rynków UE.

3.4. Zwalczanie prób manipulacji informacją

W miarę jak Unia Europejska zwiększa swoją konkurencyjność i bezpieczeństwo dzięki czystej transformacji, wrogie podmioty celowo manipulują globalną przestrzenią informacyjną i ingerują w nią, zarówno w dziedzinie nauki, jak i w polityce.

Podmioty te starają się fałszywie przedstawiać energię odnawialną jako niepowodzenie, a politykę energetyczną i klimatyczną UE oraz sankcje nałożone na rosyjską energię jako

²² Ustalanie opłat za emisję gazów cieplarnianych obejmuje obecnie około 28 % globalnych emisji gazów cieplarnianych, przy czym obowiązują 43 podatki od emisji dwutlenku węgla i ustanowiono 37 ETS; por. [sprawozdanie Banku Światowego na temat stanu i tendencji w zakresie ustalania opłat za emisję gazów cieplarnianych z 2025 r.](#)

krótkowzroczne, szkodliwe i nieskuteczne. Kluczem do zwalczania dezinformacji i informacji wprowadzających w błąd jest oczywiście zapewnienie solidnych badań w dziedzinie klimatu i energii oraz publiczne rozpowszechnianie danych i wiedzy: jako jeden z największych światowych podmiotów finansujących badania w dziedzinie klimatu i energii UE ma wyjątkową możliwość kontynuowania tych działań.

UE monitoruje i analizuje incydenty dotyczące **zagranicznych manipulacji informacjami i ingerencji w informacje (FIMI)** na temat klimatu, zwiększa wiedzę społeczeństwa na ten temat, propaguje informacje oparte na faktach oraz wspiera niezależne media i inicjatywy związane z weryfikacją informacji. UE **będzie nieprzerwanie przeciwdziałać wszelkiej dezinformacji oraz FIMI na temat klimatu**, będącym próbą spowolnienia globalnej transformacji energetycznej i działań w dziedzinie klimatu. UE podwoi liczbę takich operacji dotyczących zagranicznych manipulacji informacjami i ingerencji w informacje, będzie je ujawniać i zakłócać oraz wyposaży unijnych dyplomatów w umiejętności i know-how niezbędne do odpierania FIMI na temat klimatu na całym świecie, a zarazem będzie propagować informacje oparte na faktach.

UE zacieśnia również **współpracę międzynarodową w zakresie dezinformacji i informacji wprowadzających w błąd związanych z klimatem i energią**, przez finansowanie opracowywania narzędzi przeciwdziałania tym praktykom, we współpracy z partnerami i za pośrednictwem forów takich jak inicjatywa na rzecz integralności informacji w zakresie zmiany klimatu.

3.5. Zwiększenie skali finansowania w celu zapewnienia czystego wzrostu i rozwoju

Tempo czystej transformacji i transformacji przemysłowej zależy od naszej zbiorowej globalnej zdolności do mobilizowania i zwiększania skali finansowania publicznego i prywatnego. Przez cały czas będziemy dążyć do tego, by **wszystkie przepływy finansowe były zgodne ze ścieżką prowadzącą do niskiego poziomu emisji i rozwoju odpornego na zmianę klimatu**. Aby wesprzeć w tym względzie kraje rozwijające się, **nowy zbiorowy cel ilościowy dotyczący finansowania działań związanych z klimatem** ustalono na 300 mld USD rocznie do 2035 r., z wiodącą rolą odgrywaną przez kraje rozwinięte, a także wezwano wszystkie podmioty do podniesienia tej kwoty do 1,3 bln USD rocznie do 2035 r. Jako największy na świecie podmiot wnoszący wkład w finansowanie działań związanych ze zmianą klimatu i opierając się na własnych ramach zrównoważonego finansowania, UE przyczyni się do wdrożenia nowego zbiorowego celu ilościowego dotyczącego finansowania działań związanych z klimatem przez wykorzystanie strategii Global Gateway oraz przyszłego Instrumentu „Globalny wymiar Europy”, jak również przez wspieranie reformy światowych instytucji finansowych i wykorzystywanie innych źródeł finansowania.

Strategia Global Gateway jest kluczowym narzędziem UE wspierającym czystą i odporną transformację w gospodarkach wschodzących i rozwijających się. W ramach **podejścia „Drużyna Europy”** łączy zasoby UE i jej państw członkowskich, agencji rozwoju, banków i przedsiębiorstw w celu zmobilizowania do 2027 r. inwestycji o wartości 300 mld EUR, przy czym połowa projektów szandarowych dotyczy klimatu i energii. Strategia Global Gateway – we współpracy z naszymi partnerami wykonawczymi, takimi jak Grupa Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) – oferuje innowacyjne instrumenty, w tym gwarancje, podział ryzyka i finansowanie mieszane w celu zmniejszenia kosztów kapitału i uruchomienia inwestycji sektora prywatnego, które są uzupełniane pomocą techniczną i działaniami na rzecz stworzenia sprzyjających warunków inwestycyjnych. W tym celu **Centrum Inwestycyjne Global**

Gateway wzmocni koordynację, wymianę informacji i współpracę między UE a jej państwami członkowskimi.

Patrząc w przyszłość, Komisja Europejska zaproponowała Instrument „**Globalny wymiar Europy**” – transformacyjne narzędzie finansowania działań zewnętrznych. Dzięki proponowanemu budżetowi w wysokości **200 mld EUR na lata 2028–2034** oraz celowi dotyczącemu wydatków na rzecz klimatu i środowiska na poziomie 30 % będzie on wspierał kraje partnerskie w przyjmowaniu wiarygodnych ścieżek działań w dziedzinie klimatu i stymulował popyt w czystych sektorach przemysłowych. Unijne wsparcie finansowe będzie iść w parze ze zwiększeniem dywersyfikacji łańcuchów dostaw czystych technologii, zmniejszeniem istniejących zależności i zwiększeniem bezpieczeństwa gospodarczego, a także będzie realizowane w sposób uwzględniający wrażliwość na konflikty. Ponadto Instrument „Globalny wymiar Europy” wzmocni zaangażowanie sektora prywatnego UE oraz będzie wspierał unijne przedsiębiorstwa za granicą i tworzył popyt na unijne czyste produkty na rynkach krajów partnerskich. Ukierunkowane wsparcie UE zostanie udzielone krajom **najbardziej wrażliwym na zmiany klimatu**, w szczególności **krajom najsłabiej rozwiniętym (LDC) i małym rozwijającym się państwom wyspiarskim**, w tym przez wspieranie tworzenia modeli biznesowych w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu we współpracy z międzynarodowymi instytucjami finansowymi oraz w ramach **inicjatywy „Drużyna Europy” na rzecz przystosowania się do zmiany klimatu i odporności** w Afryce. UE nadal będzie również wspierać działania zwiększające odporność na zmianę klimatu, w tym w środowiskach niestabilnych i dotkniętych konfliktami, z wykorzystaniem swoich instrumentów rozwoju, budowania pokoju i pomocy humanitarnej.

UE będzie działać na rzecz wspierania **reformy międzynarodowych globalnych instytucji finansowych**, tak aby były one w stanie zwiększyć wsparcie na rzecz globalnej czystej i odpornej transformacji. W tym celu wzmocnimy spójność i współpracę między podmiotami UE w wielostronnych bankach rozwoju i zapewnimy wykorzystanie pełnego potencjału naszej połączonej siły finansowej na potrzeby polityk i finansowania, które wspierają czystą transformację i nasze interesy. W tym kontekście grupa EBI nadal będzie wspierać unijne przedsiębiorstwa i technologie na całym świecie poprzez pomoc unijnym liderom w dziedzinie czystych technologii w formie gwarancji i instrumentów dłużnych i kapitałowych oraz poprzez inicjatywy takie jak pobudzanie handlu i inwestycji.

Wykorzystamy również inne źródła finansowania i zlikwidujemy bariery finansowe, z którymi borykają się państwa w okresie transformacji, w tym niemożliwe do spłacenia zadłużenie i niewystarczającą mobilizację dochodów krajowych. W tym celu **globalna inicjatywa w zakresie obligacji ekologicznych** pomoże krajom partnerskim uzyskać dostęp do finansowania prywatnego na dużą skalę. W ramach G-7 i G-20 UE nadal będzie opowiadać się za większą międzynarodową koordynacją finansowania w zakresie norm, mobilizacji finansowania działań w dziedzinie klimatu i zagrożeń związanych ze zrównoważonym rozwojem. Ponadto UE będzie nieprzerwanie propagować skuteczne polityki krajowe mające na celu mobilizację kapitału prywatnego, takie jak systemy przejrzystości i obowiązków informacyjnych, aby ukierunkować inwestycje na czystą i odporną transformację. Inicjatywa na rzecz **zwiększonej koordynacji między agencjami kredytów eksportowych a instytucjami finansowania rozwoju** pozwoli lepiej zintegrować finansowanie unijnego wywozu. Nadal będziemy propagować alternatywne i innowacyjne źródła, takie jak wpływy z obligacji na określony cel, gwarancje i podatki solidarnościowe, w tym z sektora paliw kopalnych.

3.6. Dostosowane do potrzeb działania informacyjne realizowane we współpracy z kluczowymi partnerami

Aby sprostać wyjątkowym potrzebom i wyzwaniom stojącym przed różnymi państwami i regionami, UE i jej państwa członkowskie w ramach podejścia „Drużyna Europy” opracują **dostosowane do potrzeb inicjatywy** we współpracy z partnerami. W ten sposób zwrócimy szczególną uwagę na interesy europejskich przedsiębiorstw.

Ponieważ **członkowie grupy G-20** odpowiadają za 80 % globalnych emisji gazów cieplarnianych, kluczowe znaczenie dla odwrócenia wzrostu temperatury w następnym dziesięcioleciu mają wspólne i ambitne działania realizowane we współpracy z największymi gospodarkami. Spośród tych państw wyróżniają się **Chiny**, które odpowiadają za 29 % globalnych emisji. Jednocześnie stały się one liderem w zakresie energii odnawialnej, minerałów krytycznych i czystych technologii. UE pogłębi współpracę z Chinami dotyczącą ustalania opłat za emisję gazów cieplarnianych, transformacji energetycznej, emisji metanu i przystosowania się do zmiany klimatu. Jednocześnie musimy działać na rzecz zapewnienia niezawodnych łańcuchów dostaw i uczciwej konkurencji w tych sektorach. Wiąże się to z potwierdzeniem prawa UE do przeciwdziałania zakłóceniom w handlu międzynarodowym wynikającym z finansowanej przez państwo nadwyżki mocy produkcyjnych za pomocą instrumentów ochrony handlu. **Stany Zjednoczone** są dziś głównym partnerem handlowym UE w dziedzinie energii i kluczowym sojusznikiem w przyspieszaniu procesu odchodzenia UE od rosyjskich paliw kopalnych. Są one jednak również drugim co do wielkości emitentem globalnych emisji gazów cieplarnianych i niedawno odstąpiły od porozumienia paryskiego. UE będzie kontynuować współpracę ze Stanami Zjednoczonymi w dziedzinie czystej transformacji i czystych technologii, w tym z podmiotami szczebla niższego niż krajowy, przedsiębiorstwami i ośrodkami analitycznymi. W lutym 2025 r. UE i **Indie**, będące trzecim co do wielkości globalnym emitentem i państwem o największej liczbie ludności na świecie, postanowiły rozszerzyć współpracę międzyrządową i przemysłową w obszarach czystej energii, przystosowania się do zmiany klimatu i odporności. Okazję do rozwoju czystych łańcuchów dostaw oraz wspierania dekarbonizacji w UE i Indiach stanowi również Rada ds. Handlu i Technologii. W tym duchu UE przedstawiła niedawno wspólny komunikat w sprawie nowego strategicznego programu UE–Indie, który obejmuje współpracę w dziedzinie polityki klimatycznej i energetycznej.

UE zintensyfikuje współpracę z **krajami kandydującymi i potencjalnymi krajami kandydującymi**, aby zwiększyć bezpieczeństwo energetyczne i odporność na zmianę klimatu, zmodernizować ich gospodarki, poprawić dostosowanie regulacyjne i zwiększyć zdolności administracyjne w tych obszarach, a jednocześnie przygotować te kraje do przystąpienia do UE. W przypadku **Ukrainy i Mołdawii**, które odczuwają bezpośrednie skutki brutalnej wojny Rosji, UE utrzyma również krótkoterminowe wsparcie na rzecz dostaw energii i długoterminowe wsparcie na rzecz dobrze chronionego elastycznego systemu energetycznego opartego w dużym stopniu na odnawialnej energii elektrycznej. Będziemy też kontynuować współpracę ze **Wspólnotą Energetyczną** w celu przyspieszenia dostosowania regulacyjnego krajów kandydujących do dorobku prawnego UE w dziedzinie energii i klimatu.

UE będzie współpracować z naszymi **partnerami z Europy Zachodniej** w celu wspierania zintegrowanych łańcuchów wartości czystych technologii w obecnym zestawie ram. Obejmują one Europejski Obszar Gospodarczy, umowę w sprawie powiązania ETS UE–Szwajcaria oraz umowę o handlu i współpracy między UE a Zjednoczonym Królestwem, w tym nowe negocjacje dotyczące umowy w sprawie powiązania ETS.

Biorąc pod uwagę wspólne wyzwania w dziedzinie klimatu i bezpieczeństwa oraz ogromny potencjał współpracy dotyczącej energii odnawialnej i czystych technologii, UE i sąsiedzi

z regionu Morza Śródziemnego są naturalnymi partnerami w tych obszarach. Jak określono w Pakcie na rzecz regionu śródziemnomorskiego, będziemy działać na rzecz poprawy stabilności, odporności gospodarczej oraz pogłębiania naszej integracji. W ramach transśródziemnomorskiej inicjatywy współpracy w dziedzinie energii odnawialnej i czystych technologii (T-MED) będziemy wspierać dekarbonizację, propagować konkurencyjność w całym regionie i zacieśniać współpracę w zakresie zarządzania ryzykiem związanym z klimatem, przez inwestowanie w projekty sztandarowe będące przedmiotem wzajemnego zainteresowania, które pobudzają wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy oraz przeciwdziałają uzależnieniu od eksportu paliw kopalnych. W całym naszym sąsiedztwie będziemy stale pracować nad zapewnieniem bezpiecznych i stabilnych dostaw energii. Będziemy dążyć do realizacji zakrojonych na szeroką skalę projektów energetycznych i inwestycji w infrastrukturę, które przynoszą korzyści zarówno Europie, jak i krajom partnerskim, oraz wspierają naszą wspólną czystą transformację, takich jak GREGY, ELMED, wielkie podmorskie połączenie międzysystemowe, a także rozważone zostaną możliwości rozmieszczenia nowych kabli podmorskich na Morzu Czarnym. Towarzyszyć temu będzie intensyfikacja działań UE na rzecz bezpieczeństwa klimatu w sąsiedztwie europejskim, aby zapobiec niestabilności, która może zagrozić naszym partnerstwom.

UE zacieśni także współpracę z innymi szybko rozwijającymi się regionami, w tym **Azją Południowo-Wschodnią i Wyspami Pacyfiku, Afryką i krajami Ameryki Łacińskiej, Karaibów oraz Azji Środkowej**, aby wspierać wykorzystanie czystych technologii, opracować polityki ustalania opłat za emisję gazów cieplarnianych i przeciwdziałać skutkom związanym z klimatem. Będzie organizować regularne posiedzenia międzyregionalne, w tym tegoroczny szczyt UE–Azja Środkowa, ministerialne posiedzenie UE–ASEAN ds. środowiska i klimatu, szczyty UE–Unia Afrykańska oraz szczyty UE–CELAC, aby stworzyć wzajemne możliwości na rzecz czystej transformacji. Wiele z tych państw jest również zaangażowanych w przeciwdziałanie zmianie klimatu na poziomie wielostronnym i krajowym.

4. KLUCZOWE DZIAŁANIA I WNIOSKI

Strategiczne podejście UE do globalnego zaangażowania w dziedzinie energii i klimatu – 10 kluczowych działań

1. **Utrzymanie dynamiki politycznej** poprzez wielostronne i dwustronne fora oraz inicjatywy mające na celu wdrożenie porozumienia paryskiego we współpracy z wszystkimi państwami i zainteresowanymi stronami: rządami, przedsiębiorstwami, inwestorami i obywatelami. Stymulowanie globalnej realizacji zobowiązań określonych w globalnym przeglądzie, w szczególności trzykrotnego zwiększenia wykorzystania energii odnawialnej i podwojenia tempa poprawy efektywności energetycznej do 2030 r., a także odejścia od paliw kopalnych.
2. **Wspieranie unijnych przedsiębiorstw działających w dziedzinie czystych technologii w zwiększaniu międzynarodowych możliwości** przez organizowanie forów biznesowych, ustanowienie Rady Biznesu ds. Zewnętrznej Czystej Transformacji UE oraz organizowanie misji promowania czystych przedsiębiorstw i handlu na wysokim szczeblu, a także przez wykorzystanie już istniejących struktur. Zwiększanie wiedzy fachowej na temat promowania przedsiębiorstw w wybranych delegaturach Unii.

3. **Połączenie europejskich przedsiębiorstw z projektami inwestycyjnymi** za granicą za pośrednictwem Centrum Inwestycyjnego Global Gateway. Opracowanie **narzędzi finansowych ograniczających ryzyko** we współpracy z **partnerami Drużyny Europy**, w tym EBI, w celu wspierania inwestycji w unijne przedsiębiorstwa działające na rzecz czystej transformacji w krajach partnerskich.
4. **Wykorzystanie Instrumentu „Globalny wymiar Europy”** zgodnie z propozycją wspierania unijnych przedsiębiorstw za granicą i popytu na czyste produkty z UE, co naturalnie zachęca kraje partnerskie do przyjęcia wiarygodnych ścieżek działań w dziedzinie klimatu zgodnych z porozumieniem paryskim.
5. **Rozszerzenie sieci wzajemnie korzystnych partnerstw na rzecz globalnych odpornych i czystych łańcuchów wartości**, w tym przez negocjowanie obowiązujących i nowych umów o wolnym handlu, za pośrednictwem nowych czystych partnerstw handlowo-inwestycyjnych oraz innych instrumentów handlowych i instrumentów partnerstwa. Wspieranie współpracy z międzynarodowymi organizacjami normalizacyjnymi oraz opracowywanie akceptowanych na całym świecie norm dotyczących niskoemisyjności oraz oznaczeń niskoemisyjności.
6. **Pilotażowa współpraca trójstronna między przedsiębiorstwami z UE a zaawansowanymi partnerami spoza UE w zakresie projektów inwestycyjnych na rzecz czystej transformacji** w naszym sąsiedztwie, w krajach wschodzących i rozwijających się.
7. **Zacieśnienie współpracy politycznej i regulacyjnej** z organami regulacyjnymi w zakresie wszystkich aspektów czystej i odpornej transformacji, z uwzględnieniem, w stosownych przypadkach, społeczeństwa obywatelskiego, środowisk akademickich i przedsiębiorstw. Wykorzystanie wiedzy fachowej państw członkowskich UE w celu wspierania krajów partnerskich w realizacji reform regulacyjnych oraz w zakresie przepisów UE, a także przez ukierunkowane wykorzystanie instrumentu TAIEX do celów czystej transformacji.
8. **Reforma globalnych instytucji finansowych na rzecz czystej i odpornej transformacji** oraz opracowanie nowych innowacyjnych źródeł międzynarodowego finansowania działań w dziedzinie klimatu, w tym finansowania z sektora paliw kopalnych, a także powiązanie z unijnymi ramami zrównoważonego finansowania. Współpraca z **państwami członkowskimi UE w celu wykorzystania finansowania wielostronnych banków rozwoju**.
9. **Umożliwienie inwestycji w projekty w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu i odporności** na dużą skalę oraz wspieranie tworzenia modeli biznesowych w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, w szczególności w krajach najsłabiej rozwiniętych i małych rozwijających się państwach wyspiarskich.
10. **Zintensyfikowanie działań UE na rzecz bezpieczeństwa klimatu w ramach jej międzynarodowych zobowiązań**, takich jak proponowanie regularnych wymian w ramach partnerstw w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony na temat wpływu zmiany klimatu na niestabilność i zagrożenia związane z konfliktami, a także zwalczanie FIMI oraz dezinformacji na temat zmiany klimatu i transformacji energetycznej.

W niniejszym wspólnym komunikacie Komisja Europejska i Wysoki Przedstawiciel przedstawili wizję kształtowania globalnej czystej i odpornej transformacji, w ramach której rozwiązania w zakresie klimatu, energii i przemysłu idą ze sobą w parze.

Na całym świecie trwa obecnie czysta rewolucja przemysłowa. UE aktywnie przyczynia się do tej transformacji i nadal będzie czerpać z niej korzyści. Aby osiągać te korzyści, UE musi stać się potęgą przemysłową, która dostarcza i oferuje państwom na całym świecie rozwiązania w zakresie czystych technologii i przystosowania się do zmiany klimatu. Wymaga to kontynuowania i rozszerzania naszej bliskiej współpracy z partnerami. Jesteśmy gotowi wykorzystać naszą wiedzę fachową i zasoby, aby przeprowadzić transformację w kierunku czystej i odpornej gospodarki światowej.

Partnerstwa gospodarcze nie są jedynie uzupełnieniem dyplomacji klimatycznej i energetycznej – stanowią one podstawę tej działalności. Czysta transformacja musi być sprawiedliwa i odporna na skutki, musi zapewniać możliwości inwestowania i mieć wymiar globalny. Dzięki otwartym rynkom, zaufanym łańcuchom dostaw i wspólnemu wzrostowi przemysłowemu UE jest gotowa współpracować z partnerami, aby zbudować bardziej dostatnią, zrównoważoną i odporną przyszłość dla wszystkich. Wzmocnienie pozycji zaufanych partnerów w naszych sieciach i łańcuchach dostaw oraz unijne narzędzia ochrony handlu mają kluczowe znaczenie dla zwiększenia odporności. Uczynienie innowacji kluczowym elementem globalnej wizji pozwoli UE zagwarantować, że dzisiejsze przełomy naukowe i technologiczne staną się podstawą przyszłych rynków i partnerstw.

Komisja Europejska i Wysoki Przedstawiciel będą regularnie składać sprawozdania z postępów we wdrażaniu niniejszego komunikatu. Będą prowadzić regularny dialog z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami na temat globalnej roli UE i jej państw członkowskich w przyspieszaniu transformacji klimatycznej i energetycznej na całym świecie oraz w osiąganiu naszych wspólnych celów.